Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар — към европейско общество на гигабитов интернет“

[COM(2016) 587 final]

(2017/C 125/07)

Единствен докладчик: **Ulrich SAMM**

Консултация	Европейска комисия, 24.11.2016 г.
Правно основание	член 304 от Договора за функциониране на Европейския съюз
Компетентна секция	„Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“
Приемане от секцията	11.1.2017 г.
Приемане на пленарна сесия	26.1.2017 г.
Пленарна сесия №	522
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	163/2/1

1. **Заключения и препоръки**

1.1 ЕИСК би искал да подчертае факта, че цифровите технологии играят все по-важна роля в икономиката и социалния ни живот. Значителните инвестиции в цифрова инфраструктура трябва да бъдат първостепенен приоритет, за да се запази конкурентоспособността и да се даде възможност за създаване на нови предприятия и нови работни места, особено в светлината на инвестициите от основните конкуренти на Европа: САЩ и Азия.

1.2 ЕИСК приветства съобщението и свързаните с темата инициативи на ЕС относно Европейския кодекс за електронни съобщения, Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), плана за действие 5G и схемата за подпомагане на публичните органи, които желаят да предложат безплатен достъп до безжичен интернет (WiFi4EU).

1.3 Разпокъсаността на мрежовите доставчици в Европа означава, че са нужни насоки на ЕС, за да се постигне съгласувана общоевропейска модернизация в подкрепа на цифровия единен пазар.

1.4 ЕИСК отбелязва, че стратегическите цели за 2025 г. са амбициозни, но реалистични, въпреки че до голяма степен зависят от националното финансиране (частно и публично), а финансирането от ЕС стимулира и координира проектите. В този контекст ЕИСК приветства създаването и подкрепата на мрежата на ЕС от служби по широколентовия достъп на регионално/национално равнище, които ще помогнат на местните администрации да прилагат и използват структурните фондове.

1.5 ЕИСК приветства и въвеждането на система на ваучери, предназначена да намали административните разходи и тежести, особено за малките общини и МСП.

1.6 ЕИСК изразява задоволство, че европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) ще предоставят значително финансиране за свръхскоростни широколентови мрежи. Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) също играе важна роля. ЕИСК препоръчва тази роля да бъде укрепена чрез подкрепа на мащабни европейски проекти за свръхскоростни широколентови мрежи, включително по основната трансевропейска транспортна мрежа, както и чрез определяне на подходяща финансова и регулаторна рамка.

1.7 Пълните икономически и социални ползи от прехода към гигабитова свързаност ще бъдат постигнати само ако Европа успее да осигури мрежи с висок капацитет в градските и селските райони и за цялото общество. Съществува необходимост от публични инвестиции, тъй като сам по себе си пазарът няма да обхване всички отдалечени райони и да гарантира минимален цифров достъп за най-уязвимите членове на нашето общество.

1.8 ЕИСК отчита положителния устрем в държавите членки по отношение на целите за осигуряване на широколентов достъп, определени в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа за 2010 г., които служат като отправна точка за политиката и националните или регионалните планове за широколентов достъп.

1.9 ЕИСК отбелязва със задоволство инициативата „Wi-Fi за Европа“ (WiFi4EU) за безплатен безжичен достъп за всички европейци на обществени места, в учреждения на публичната администрация, библиотеки и болници, както и открити пространства. Тази инициатива следва да предостави на всеки възможност за безплатна интернет връзка, която има една и съща цифрова самоличност в целия ЕС. По-специално ЕИСК препоръчва да се следва Регламентът относно електронната идентификация (eIDAS) ([1]) по отношение на цифровата идентичност, който предлага гаранции за защита на данните и за обществената сигурност срещу неправомерно използване на услугата (т.е. тероризъм).

2. **Въведение**

2.1 Интернет свързаността с много голям капацитет е основна инфраструктура за пренос на данни, подобно на начина, по който пътищата, железопътните линии, пристанищата и летищата са от съществено значение за превоза на стоки и хора. Тъй като преносът на данни е все по-важен за икономиката и социалния ни живот, за нашето общество е от решаващо значение да инвестираме в тази инфраструктура, за да запазим конкурентоспособност и да дадем възможност за създаване на нови предприятия и нови работни места.

2.2 Свързаността с интернет е важна за цифровия единен пазар. Стратегията на Комисията за цифровия единен пазар от май 2015 г. създаде подходяща среда и условия за разгръщане на високоразвити цифрови мрежи. ЕИСК изтъкна значението на тези въпроси в поредица от становища ([2]) ([3]).

2.3 Очакванията, че качеството на услугата за свързаност с интернет ще се подобри до 2025 г., са добре документирани (например в обществената консултация на Европейската комисия).

2.4 Основният широколентов достъп, който е на разположение на почти всички европейци в наши дни, вече не е достатъчно добър. През следващите 10 години ще са необходими широколентови мрежи с много голям (гигабитов) капацитет за широка гама от приложения, като например „интернет на нещата“ (най-вече с безжичен достъп), компютърните услуги „в облак“, високоскоростните изчисления и големите информационни масиви, телевизията от следващо поколение или виртуалната и добавената реалност.

2.5 Качеството на прехвърлянето на данни се обуславя не само от скоростта, но и от закъснението и надеждността. Наличието на много по-малко закъснение, отколкото е възможно в момента, и голяма надеждност ще дадат възможност за нови приложения, които изискват бързо управление чрез получаване на обратна информация, като например свързаното и автоматизирано управление на МПС, дистанционна хирургия, сензорен интернет или прецизна навигация.

2.6 В съобщение COM(2016) 587, придружено от работния документ на службите на Комисията SWD (2016) 300, е изложена визия за европейско общество на гигабитов интернет с три стратегически цели за 2025 г.:

— гигабитова свързаност, генерираща социално-икономическо развитие,

— (безжично) покритие от пето поколение (5G) за всички градски райони и основните сухопътни транспортни маршрути,

— интернет свързаност със скорост най-малко 100 мегабита в секунда (Mbps) за всички европейски домакинства.

И трите цели са ключови за растежа, създаването на работни места, конкурентоспособността и сближаването в Европа.

([1]) Регламент (ЕС) № 910/2014 относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар (електронна идентификация, електронно удостоверяване на автентичност и електронен подпис) (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).
([2]) ОВ C 487, 28.12.2016 г., стр. 92.
([3]) TEN/601 *Онлайн платформите* (вж. страница … от настоящия брой на Официален вестник)

3. **Необходимостта от координация на равнището на ЕС**

3.1 Европа трябва да се справи с текущата модернизация на цифровата инфраструктура на основните си конкуренти в САЩ и Азия. Европа има предимството на по-ниските потребителски цени за интернет услуги в резултат на засилената конкуренция на вътрешния ѝ пазар, както и недостатъка на много по-разпокъсани мрежови доставчици. Ето защо има явна необходимост от насоки на ЕС, за да се постигне съгласувана общоевропейска модернизация в подкрепа на цифровия единен пазар.

3.2 В този контекст ЕИСК приветства съобщението и свързаните с него инициативи на ЕС, които ЕИСК е разгледал в отделни становища ([4]) ([5]) ([6]) ([7]):

— нов правилник за доставчиците на достъп до интернет и на комуникационни услуги — Европейския кодекс за електронни съобщения,

— Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС),

— план за действие за 5G.

Схема за подпомагане на публичните органи, които желаят да предложат безплатен достъп до безжичен интернет.

3.3 ЕИСК признава, че до момента целите по отношение на широколентовия достъп, определени в Програмата в областта на цифровите технологии за Европа през 2010 г., бяха приети в държавите членки и служат като отправна точка за политиката в държавите членки. Много държави членки на практика приведоха своите национални или регионални планове за широколентов достъп в съответствие с целите.

3.4 ЕИСК изразява задоволство и от факта, че целите са приети като отправни точки съгласно правилата и насоките както на европейските структурни и инвестиционни фондове и на Механизма за свързване на Европа (мрежи за широколентов достъп в рамките на МСЕ), така и съгласно насоките за държавните помощи за широколентов интернет.

3.5 Стратегическите цели за 2025 г., както е посочено в съобщението, определят график за разработване на европейската високопродуктивна широколентова инфраструктура. Те са определени при заложен ускорен темп на инвестиции за постигане на амбициозни, но реалистични стойности:

— гигабитова свързаност за всички основни социално-икономически фактори,

— осигуряване на непрекъснато 5G покритие за всички градски райони и всички основни сухопътни транспортни маршрути,

— предоставяне на 5G свързаност като завършена търговска услуга поне в един голям град във всяка държава членка до 2020 г,

— всички европейски домакинства както в селата, така и в градовете ще имат интернет свързаност със скорост на предаване на данни в права посока от поне 100 Mbps и с възможност за достигане на гигабитова скорост,

— държавите членки следва ефективно да съчетават своята публична подкрепа чрез безвъзмездни средства и финансови инструменти за постигане на дългосрочните цели,

— стартиране на широколентова фонд до края на годината, опирайки се на МСЕ и ЕФСИ,

— оценка на необходимостта от подходящи бюджетни ресурси за ефикасно финансиране за широколентовия достъп в областите с незадоволено търсене в контекста на финансовото програмиране в рамките на МСЕ след 2020 г.,

— специална подкрепа от ЕСИФ, евентуално с ориентировъчен размер, за цифровото преобразуване,

— създаване на обществена ваучерна схема за безжичен интернет, въз основа на която публичните органи да предлагат безплатна безжична връзка в центъра на градовете,

---

([4]) TEN/612 *Европейски кодекс в областта на електронните съобщения (преработен текст)* (вж. страница … от настоящия брой на Официален вестник)

([5]) TEN/613 *Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС)* (вж. страница … от настоящия брой на Официален вестник)

([6]) TEN/614 *Свързаност с интернет в местните общности* (вж. страница … от настоящия брой на Официален вестник)

([7]) TEN/615 *5G за Европа* (вж. страница … от настоящия брой на Официален вестник)

— призовава държавите членки да разгледат напредъка по своите национални планове за широколентов достъп и да ги актуализират до края на 2017 г.,

— създаване на платформа за участие по въпросите на широколентовия достъп до края на 2016 г., като се осигури високо ниво на ангажираност и сътрудничество между съответните публични и частни организации за инвестициите в широколентови мрежи и постигане на напредък в прилагането на националните планове за широколентовия достъп,

— създаване и поддържане на мрежата на ЕС от служби по широколентовия достъп на регионално/национално равнище.

До 1 юли 2018 г. извършване на оценка на въздействието върху проектите за широколентов достъп с финансиране от ЕС и издаване на насоки за насърчаването на най-добрите практики.

3.6 Пълните икономически и социални ползи от това цифрово преобразяване може да се реализират само ако Европа успее да осигури повсеместно разгръщане и внедряване на мрежи с много голям капацитет както в селските, така и в градските райони и във всички слоеве на обществото. Пазарът обаче няма да разреши всички проблеми. По-конкретно той няма:

— да обхване отдалечените райони, и/или

— да преодолее големите разлики между прилагането на авангардни технологии и първи приложения и клиенти за нови услуги,

— да гарантира минимален цифров достъп за най-уязвимите членове на нашето общество.

Поради това трябва да бъдат приложени схеми за публично подпомагане за постигане на целите навсякъде в ЕС и за всички европейци.

4. **Нови инициативи за Европа**

4.1 ЕИСК приветства създаването и поддържането на мрежа на ЕС от служби по широколентовия достъп на регионално/национално равнище. Това ще бъде от ключово значение за селските райони и малките общности. По този начин ще се помогне на местните администрации да прилагат и използват структурните фондове, като предоставят най-добри практики и съвети на местните администрации. Това ще бъде голяма крачка напред и за развитието на селските райони.

4.2 Стратегиите и инструментите на ЕС са неутрални по отношение на технологиите. Добре известно е обаче, че в крайна сметка само оптичните мрежи могат да осигурят оптимални резултати. Старите монополи (като например германският Telekom) не би трябвало да възпрепятстват монтирането на оптични мрежи, като продължават да инвестират в своята инфраструктура от медни кабели.

4.3 Само някои държави, като Малта, Литва, Белгия и Нидерландия, вече имат почти пълно покритие от мрежи за достъп от следващо поколение. В останалите страни покритието от такива мрежи не е толкова напреднало. Някои държави членки с по-слабо развита инфраструктура към момента дори са успели да прескочат технологични стъпки. Инсталирането на оптична мрежа им дава предимство.

4.4 „Eduroam“ е най-голямата и най-успешна роуминг система за безплатен безжичен достъп навсякъде по света, разработена в ЕС за представители на академичните среди. Тя дава на милиони студенти и преподаватели свободен безжичен достъп. ЕИСК отбелязва със задоволство, че това успешно начинание може да служи за пример за инициативата „Wi-Fi за Европа“ (WiFi4EU) за безплатен безжичен достъп до интернет за всички европейци на обществени места, в учреждения на публичната администрация, библиотеки и болници, както и открити пространства. Тази инициатива следва да предостави на всеки възможност за безплатна интернет връзка, която има една и съща цифрова самоличност в целия ЕС. По-специално ЕИСК препоръчва да се следва Регламентът относно електронната идентификация по отношение на цифровата идентичност, който предлага гаранции за защита на данните и за обществената сигурност срещу неправомерно използване на услугата (т.е. тероризъм).

4.5 Ваучери, предназначени за подкрепа на МСП, ще се използват от местните власти, за да платят за инсталации (кабели, антени и др.). Дружествата, монтиращи материалите, ще изпращат ваучерите на ЕС, за да им бъде заплатено. Освен че ще намали административните разходи и тежести, системата ще даде възможност за лесно наблюдение и качествени цели.

4.6 ЕИСК приветства целта за симетрия в качването/изтеглянето на данни за всички социално-икономически фактори, тъй като това ще е от съществено значение за много бъдещи приложения.

4.7 ЕИСК призовава за схема, която да гарантира, че уязвимите крайни потребители имат достъп до достатъчно добра и подходяща свързаност, която им дава възможност да вземат социално и икономическо участие в съвременното общество. „Wi-Fi за Европа“ би могъл да бъде един елемент от това.

4.8 Регулаторните стимули за доставчиците на мрежи за подпомагане на целите, изложени в COM(2016) 587, не трябва да бъдат в разрез с други важни цели, като неутралността на мрежата.

4.9 В дългосрочен план хората в селските райони също следва да могат да се ползват от здравословна конкуренция и свободата да избират доставчик на достъп до интернет. Ето защо регулаторните мерки би трябвало да предоставят и стимули за подобна конкуренция.

4.10 5G технологиите не само ще дадат възможност на нови мобилни приложения, но и ще послужат като междинна технология, която ще ускори достъпа на селските райони до високоскоростен интернет. Въпреки това само оптична кабелна инфраструктура ще осигури необходимата стабилност и надеждна ширина на честотната лента, от която се нуждаят много нови приложения.

5. **Финансиране**

5.1 ЕИСК със задоволство отбелязва рязко увеличение на финансирането от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за високоскоростни широколентови мрежи от 2,7 милиарда евро през 2007 — 2013 г. до около 6 милиарда евро за периода 2014 — 2020 г. Очаква се по-голямата част от инвестициите да бъде под формата на безвъзмездни средства. С лостовия ефект на националното и/или регионалното финансиране и частното съфинансиране се очаква през програмния период 2014 — 2020 г. да бъдат инвестирани 9 — 10 млрд. евро в широколентова инфраструктура. Това ще бъде изключително важно за търговските инвестиции, за да се осигури високоскоростен достъп до интернет за населението на селските райони.

5.2 Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) също играе важна роля. Тази роля би могла да бъде укрепена чрез подкрепа на мащабни европейски проекти за високоскоростни широколентови мрежи, включително по основната трансевропейска транспортна мрежа, Индустриални гигабайтове и Индустрия 4.0, както и чрез представителство на ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“ в управителния комитет на ЕФСИ. Комисията следва да бъде проактивна и при определяне на подходящата финансова и регулаторна рамка.

5.3 Механизмът за свързване на Европа (МСЕ) в цифровата област разполага с бюджет в размер на 150 млн. евро за подпомагане на внедряването на най-съвременната широколентова инфраструктура въз основа на предоставянето на финансови инструменти чрез Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). Компонентът на МСЕ за широколентов достъп се очаква да набере най-малко 1 млрд. евро допълнителни инвестиции чрез специален фонд за инфраструктура за широколентова мрежа, които може да бъдат допълнени с ЕФСИ.

Брюксел, 26 януари 2017 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS